

31999R0730

L 93/14

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1999 4 8

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 730/1999**1999 m. balandžio 7 d.****nustatantis prekybos morkomis standartus**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1996 m. spalio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2200/96 dėl bendro vaisių ir daržovių rinkos organizavimo ⁽¹⁾ su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2520/97 ⁽²⁾, ir ypač į jo 2 straipsnio 2 dalį,

kadangi Reglamento (EB) Nr. 2200/96 I priede morkos apibūdintos kaip produktai, kurių standartai turi būti patvirtinti; kadangi 1989 m. balandžio 10 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 920/89, nustatantis morkų, citrusinių vaisių ir desertinių obuolių bei kriaušių kokybės standartus ⁽³⁾, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2536/98 ⁽⁴⁾, buvo daug kartų keistas ir todėl nebegali užtikrinti teisinio aiškumo;

kadangi dėl to minėtosios taisyklės turėtų būti iš naujo suformuluotos ir Reglamento (EEB) Nr. 920/89 I priedas panaikintas; kadangi tuo tikslu siekiant skaidrumo pasaulio rinkoje reikėtų atsižvelgti į Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UN/ECE) greitai gendančių produktų standartizavimo ir kokybės gerinimo darbo grupės rekomenduojamus morkų standartus;

kadangi šių standartų taikymas turėtų padėti pašalinti iš rinkos nepatenkinamos kokybės produktus, priderinti produkciją prie vartotojų reikalavimų bei palengvinti sąžiningą konkurenciją pagrįstus prekybinius santykius ir taip padėti kelti produkcijos pelningumą;

kadangi standartai taikomi visiems prekybos etapams. Transportavimas ilgais atstumais, sandėliavimas ilgesnį laiką ir įvairios paruošimo operacijos, veikiančios produktus, gali sukelti tam tikrus pokyčius dėl produktų biologinio vystymosi arba dėl to, kad jie santykinai greitai genda; kadangi į tokių produktų kokybės pablogėjimą turėtų būti atsižvelgiama, taikant šiuos standartus pardavimo etapuose po produktų išsiuntimo;

kadangi aukščiausios rūšies produktai turi būti ypač kruopščiai atrenkami ir pakuojami, turi būti atsižvelgiama tikrai į šios rūšies produktų nepakankamą šviežumą ir padžiūvimą;

kadangi šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Šviežių vaisių ir daržovių vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Pagal Bendrosios nomenklatūros (KN) kodą 0706 10 00 skirstomų morkų pardavimo standartas nurodytas priede.

Šis standartas taikomas visuose pardavimo etapuose Reglamente (EB) Nr. 2200/96 numatytais sąlygomis.

Tačiau, išsiuntus šiuos produktus, kituose pardavimo etapuose šie produktai, lyginant su standartuose numatytais nuostatomis:

- gali būti ne visai švieži ir padžiūvē,
- išskyrus „aukščiausios“ rūšies produktus, gali būti truputį prastesnės kokybės dėl savo biologinio kitimo ir savybės gesti.

2 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 920/89 iš dalies pakeičiamas taip:

1. Išbraukiama 1 straipsnio pirmoji pastraipa.
2. Išbraukiamas I priedas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje.

⁽¹⁾ OL L 297, 1996 11 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 346, 1997 12 17, p. 41.

⁽³⁾ OL L 97, 1989 4 11, p. 19.

⁽⁴⁾ OL L 318, 1998 11 27, p. 23.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 1999 m. balandžio 7 d.

Komisijos vardu

Franz FISCHLER

Komisijos narys

PRIEDAS

PREKYBOS MORKOMIS STANDARTAS

I. PRODUKCIJOS APIBRĖŽIMAS

Šis standartas taikomas iš *Daucus carota L.* išaugintoms morkų veislėms (kultivarams), kurios tiekiamos vartotojui šviežios, ir netaikomas pramoniniu būdu apdorojamoms morkoms.

II. NUOSTATOS DĖL KOKYBĖS

Šio standarto tikslas – apibrėžti morkų kokybės reikalavimus po to, kai jos yra paruoštos ir supakuotos.

A. Minimalūs reikalavimai

Visais atvejais, kuomet laikomasi kiekvienai rūšiai taikomų nuostatų ir leistinų nukrypimų, morkos turi būti:

- nepažeistos,
- sveikos; produktas negali būti papuvęs ar kitaip pažeistas ir dėl to netinkamas vartoti,
- švarios, t. y.:
 - be jokių matomų svetimkūnių, jei yra nuplautos,
 - be purvo ir nešvarumų, jei nėra nuplautos arba jei yra nuplautos ir padengtos grynomis durpėmis,
- tvirtos,
- faktiškai neturinčios kenkėjų,
- faktiškai nesužalotos kenkėjų,
- nesumedėję,
- neužmezgę sėklų,
- nedeformuotos, be antrinių šakniavaisių,
- ne per daug drėgnos, t. y. jas nuplovus pakankamai išdžiovintos,
- neturinčios jokio pašalinio kvapo ir (arba) skonio.

Morkų kokybė turi būti tokia, kad jos nepakistų:

- ištvertų transportavimą ir paruošimą ir
- būtų pristatytos į paskirties vietą patenkinamos būklės.

B. Klasifikacija

Morkos skirstomos į tris rūšis, kurios apibūdinamos taip:

i) Aukščiausia rūšis

Šios rūšies morkos turi būti aukščiausios kokybės ir nuplautos. Jos turi atitikti tai veislei arba veislės rūšiai taikomus reikalavimus.

Morkos neturi turėti defektų, išskyrus vos pastebimus paviršinius defektus, jei jie neturi įtakos bendrai produkto išvaizdai, kokybei, laikymo kokybei ir pakuotės pristatymui.

Šakniavaisiai turi būti:

- lygūs,
- švieži,
- taisyklingos formos,
- be įtrūkimų,

- nesumušti ir nesuskilę,
- nepažeisti šalčio.

Morkų galai negali būti žali arba violetiniai/tamsiai raudoni.

ii) *I rūšis*

Šios rūšies morkos turi būti geros kokybės. Jos turi atitikti tai veislei arba veislės rūšiai taikomus reikalavimus.

Šakniavaisiai:

- turi būti švieži.

Morkos gali turėti šiuos vos pastebimus defektus, jei jie nedaro įtakos bendrai produkto išvaizdai, kokybei, laikymo kokybei ir pakuotės pristatymui:

- vos pastebimus formos defektus,
- vos pastebimus spalvos defektus,
- vos pastebimus suaugusius įskilimus,
- vos pastebimus įskilimus arba įtrūkimus, atsiradusius jas paruošiant arba plaunant.

Morkų galai gali būti žali arba violetiniai/tamsiai raudoni, jei ne ilgesnių kaip 10 cm ilgio morkų tokie galai nėra ilgesni nei 1 cm, o kitų morkų – nei 2 cm.

iii) *II rūšis*

Šios rūšies morkos negali būti priskiriamos aukštesnei rūšiai, tačiau jos atitinka pirmiau išvardytus minimalius reikalavimus.

Morkos gali turėti šiuos defektus, jei dėl jų nenukenčia pagrindinės morkų savybės, susijusios su jų kokybe, laikymo kokybe ir pristatymu:

- formos ir spalvos defektus,
- suaugusius įtrūkimus, nesiekiančius šerdies,
- įskilimus arba įtrūkimus, atsiradusius jas paruošiant arba plaunant.

Morkų galai gali būti žali arba violetiniai/tamsiai raudoni, jei ne ilgesnių kaip 10 cm ilgio morkų tokie galai nėra ilgesni nei 2 cm, o kitų morkų – nei 3 cm.

III. NUOSTATOS DĖL RŪŠIAVIMO PAGAL DYDĮ

Morkos dydis nustatomas pagal didžiausią jos skersmenį arba morkos be lapų svorį.

i) *Ankstyvosios morkos⁽¹⁾ ir nedidelių šakniavaisių veislės*

Šakniavaisiai turi būti ne mažesni kaip 10 mm skersmens, jeigu jų dydis nustatomas pagal skersmenį, ir turi sverti ne mažiau kaip 8 g, jeigu jų dydis nustatomas pagal svorį.

Šakniavaisiai turi būti ne didesni kaip 40 mm skersmens, jeigu jų dydis nustatomas pagal skersmenį, ir turi sverti ne daugiau kaip 150 g, jeigu jų dydis nustatomas pagal svorį.

ii) *Pagrindinio derliaus morkos ir didelių šakniavaisių veislės*

Šakniavaisiai turi būti ne mažesni kaip 20 mm skersmens, jeigu jų dydis nustatomas pagal skersmenį ir turi sverti ne mažiau kaip 50 g, jeigu jų dydis nustatomas pagal svorį.

Aukščiausios rūšies šakniavaisiai turi būti ne mažesni kaip 45 mm skersmens, jeigu jų dydis nustatomas pagal skersmenį, ir turi sverti ne daugiau kaip 200 g, jeigu jų dydis nustatomas pagal svorį, ir didžiausio ir mažiausio šakniavaisio skersmens arba svorio skirtumas bet kurioje pakuotėje negali būti didesnis kaip 20 mm arba 150 g.

I rūšies šakniavaisiams didžiausio ir mažiausio šakniavaisio skersmens arba svorio skirtumas bet kurioje pakuotėje negali būti didesnis kaip 30 mm arba 200 g.

II rūšies šakniavaisiai turi atitikti tikrai minimalius reikalavimus, taikytinus dydžiui.

IV. NUOSTATOS DĖL LEISTINŲ NUOKRYPIŲ

Produktams, neatitinkantiems nurodytos rūšies reikalavimų, kiekvienoje pakuotėje arba kiekvienoje urmu parduodamų produktų partijoje yra leistini kokybės ir dydžio nuokrypiai.

(¹) Šakniavaisiai, kurie dar auga.

A. Leistini kokybės nuokrypiaii) *Aukščiausia rūšis*

- pagal svorį 5 % morkų neatitinka tai rūšiai taikomų reikalavimų, bet atitinka I rūšiai taikomus reikalavimus arba, išskirtiniais atvejais, neviršija tai rūšiai leistinų nukrypimų,
- pagal svorį 5 % morkų galai turi vos pastebimą žalią arba violetinį/tamsiai raudoną atspalvį.

ii) *I rūšis*

- pagal svorį 10 % morkų neatitinka tai rūšiai taikomų reikalavimų, bet atitinka II rūšiai taikomus reikalavimus arba, išskirtiniais atvejais, neviršija tai rūšiai leistinų nukrypimų. Tačiau sulaužytos morkos ir (arba) morkos nulaužtais galais yra nepriimtinos,
- pagal svorį 10 % sulaužytų morkų ir (arba) šakniavaisių yra nulaužtais galais.

iii) *II rūšis*

- pagal svorį 10 % morkų neatitinka nei tai rūšiai taikomų, nei minimalių reikalavimų, išskyrus papuvusius ar kitaip sugedusius produktus, kurie nebetinkami vartoti,
- be to, gali būti ne daugiau kaip 25 % sulaužytų morkų.

B. Leistini dydžio nuokrypiai

Visoms rūšims: pagal svorį 10 % morkų gali neatitikti tai rūšiai taikomų dydžio reikalavimų.

V. NUOSTATOS DĖL PATEIKIMO**A. Vienodumas**

Kiekvienos pakuotės arba urmu tiekiamų produktų partijos turinys turi būti vienodas, ir pakuotėje arba partijoje turi būti tiktai tos pačios kilmės, veislės arba veislės rūšies, kokybės ir dydžio (jei jis matuojamas) morkų.

Matoma pakuotės arba urmu tiekiamų produktų partijos dalis turi atitikti visą pakuotės arba partijos turinį.

B. Pateikimas

Morkos gali būti tiekiamos vienu iš šių dviejų būdų:

i) *morkos, surištos į ryšelius*

Šakniavaisiai turi būti tiekiami su lapais, kurie turi būti švieži, žali ir sveiki. Kiekvieno ryšelio šakniavaisiai turi būti vienodo dydžio. Kiekvienos pakuotės ryšelių svoris turi būti vienodas, ryšeliai turi būti lygiai sudėti vienu arba keliais sluoksniais.

ii) *morkos be lapų*

Lapai turi būti išlyginti arba nupjauti, nepažeidžiant šakniavaisio.

Šakniavaisiai gali būti:

- mažose pakuotėse,
- sudėti keliais sluoksniais arba pabirai supakuoti,
- siunčiami urmu (tiesiogiai pakraunami į transporto priemonę arba jos dalį), jei yra II rūšies.

C. Įpakavimas

Morkos turi būti pakuojamos taip, kad jos būtų tinkamai apsaugotos.

Pakuotės viduje naudojamos medžiagos turi būti naujos, švarios, ir dėl jų kokybės neturi nukentėti nei produkto išorė, nei vidus. Leidžiama naudoti medžiagas, visų pirma popierių ir lipdukus, su prekybinėmis nuorodomis, jei šios medžiagos pagamintos naudojant netoksišką rašalą arba kljus. Pakuotėse arba urmu pateikiamų produktų partijose neturi būti jokių svetimkūnių.

Kai nuplautos morkos uždengiamos grynomis durpėmis, tuomet durpės nėra laikomos svetimkūniu.

VI. ŽENKLINIMO NUOSTATOS

1. Ant kiekvienos pakuotės vienoje pusėje įskaitomomis, neištrinamomis ir iš išorės matomomis raidėmis turi būti nurodyti šie duomenys:
 - A. **Tapatumas**
 - Pakuotojas ir (arba) siuntėjas; pavadinimas ir adresas arba oficialiai suteiktas arba patvirtintas kodas. Tačiau jeigu naudojamas kodo ženklas, nuoroda „pakuotojas ir (arba) siuntėjas“ (arba atitinkami sutrumpinimai) turi būti pateikta kartu su kodo ženklu.
 - B. **Produkcijos tipas**
 - jei turinio iš išorės nesimato:
 - „morkos, surištos į ryšelius“ arba „morkos“,
 - „šviežios morkos“ arba „supakuotos morkos“,
 - prireikus – „morkos durpėse“, net jei turinys matomas iš išorės,
 - aukščiausios rūšies morkų – veislės arba veislės rūšies pavadinimas.
 - C. **Produkcijos kilmė**

Kilmės šalis ir pasirinktinai auginimo rajonas arba nacionalinis, regioninis, arba vietinis vietovardis.
 - D. **Komercinės charakteristikos**
 - rūšis,
 - dydis, kuomet nurodomas mažiausias ir didžiausias skersmuo arba svoris (nebūtina),
 - ryšelių skaičius, jei morkos tiekiamos surištos į ryšelius.
 - E. **Oficialaus patikrinimo ženklas** (nebūtina)
 2. Kai morkos siunčiamos urmu (tiesiogiai pakraunant į transporto priemonę arba jos dalį), pirmiau nurodyti duomenys pateikiami kartu su prekėmis pateikiamame dokumente arba užrašomi ant lentelės ir įdedami į transporto priemonę gerai matomoje vietoje.
-